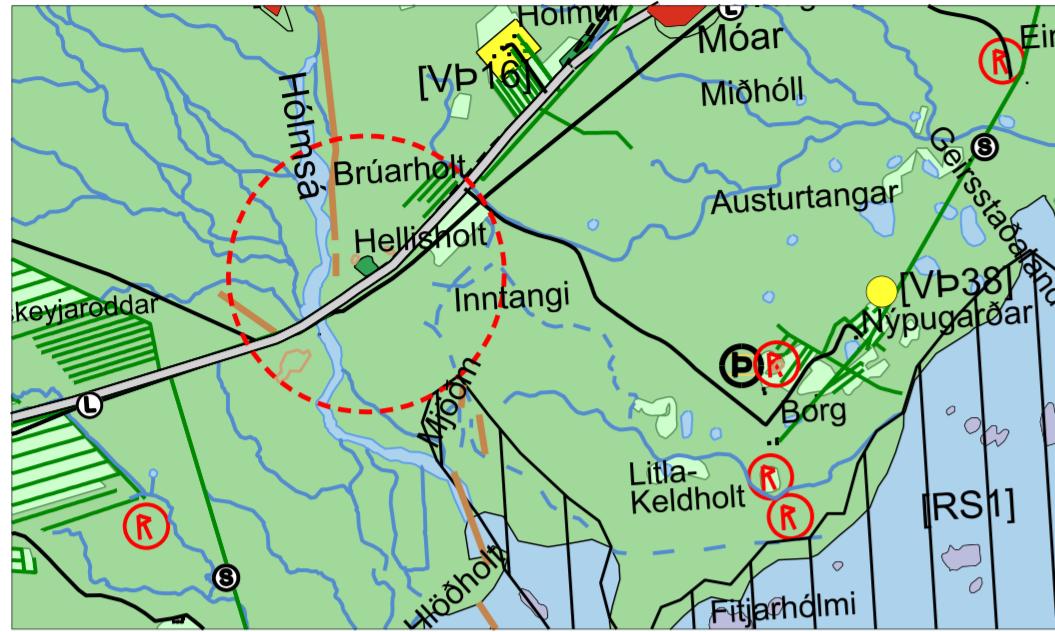

SVEITARFÉLAGIÐ HORNAFJÖRÐUR

AÐALSKIPULAG 2012-2030 - HELLISHOLT

Gildandi uppráttur í mkv. 1:50.000

1. ALMENNT

Um er að ræða breytingu á aðalskipulagi Sveitarfélagsins Hornafjarðar 2012-2030, skv.1 mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Aðalskipulag Sveitarfélagsins Hornafjarðar 2012-2030 var samþykkt í bæjarstjórn þann 3. apríl 2014 og staðfest af Skipulagsstofnun þann 18. september 2014. Breytingin er gerð vegna fyrirhugaðrar uppyggingsgar ferðapjónustu og aðstöðu henni tengdri á um 4 ha svæði í landi Hellisholts.

1.1 Forsendur og markmið

Umferð ferðamanna hefur aukist verulega í öllu sveitarfélagini. Ferðapjónusta hefur fest sig í sessi sem atvinnugrein og er orðin ein af undirstöðum samfélagsins í Sveitarfélagini Hornafirði. Aðráttarafl svæðisins felst einkum í landslagi og náttúru og eru margir fjölsóttir ferðamannastaðir í sveitarfélagini eins og Jökulsárlón og Skaftafell.

Á vormánuðum 2018 kom úr skýrsla um ferðamál í sveitarfélagini Hornafirði. Í skýrslunni er horft á málaflokkinn ferðamál út frá mórgum hliðum, bæði út frá umhverfi og ýmsum innviðum sveitarfélagsins. Fram kemur í skýrslunni upplýsingar að í desember árið 2016 voru alls skráð 979 gisti. Samkvæmt tölum frá Heilbrigðiseftirliti Austurlands frá 2018 eru um 89 gistiðar með starfsleyfi fyrir allt að 2.460 gisti. Eða fyrir 4.920 gesti í sveitarfélagini ef litlir er á að 1 gisti meðan við 2 nátturstöð. Í staðfestu aðalskipulagi með síðari breytingum er heimild fyrir 5.950 gesti. Tölur frá Hagstofunni sýna að heildarfjöldi gistiða erlendra ferðamanna hefur aukist í Sveitarfélagini Hornafirði úr 150.000 árið 2011 í rúmlega 390.000 árið 2017.

Þá hefur Markaðsstofa Suðurland unnið DMP stefnumótandi stjórnunaráætlun á svíði ferðapjónustu fyrir Suðurland og var skýrslan gefin út í nóvember sl. Þar kemur m.a. fram að mikilvægt er að ferðapjónustan, sem skapar efnahagsleg verðmæti, þróist í sátt við samfélagið og náttúru.

Markmið þessarar breytingar er að heimila uppyggingu gistingar og aðstöðu henni tengdri í landi Hellisholts.

1.2 Staðhættir og aðkoma

Hellisholt (landnr. 225368) er á Mýrum í Sveitarfélagini Hornafirði. Engin skráð stærð eða landamörk eru skráð í fasteignamat þjóðskrár.

Breytingin tekur til allt að 4 ha svæðis sem liggur norðan Suðurlandsvegar(1) og austan við bakka Hólmsá á Mýrum í Hornafirði. Svæðið er í landi Hellisholts, sem er um 10 ha að stærð. Eitt sumarhús er á landinu.

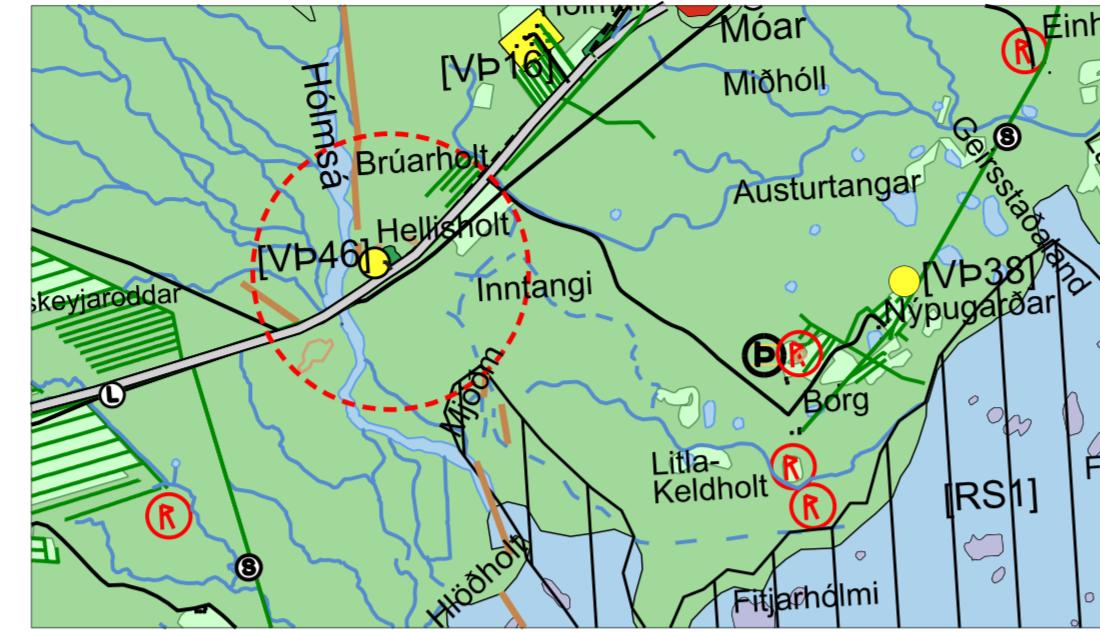
Svæðið er vel gróið, að stórum hluta upprógrínar áraurars vaxnir alaskalúpnu. Auk þess er hluti Hellisholts skógi vaxinn. Skipulagssvæðið stendur í og vestan við klettholt, Hellisholt en norðan þess hafa verið reistir varnargardar við Hólmsá, til að varna því að án flæði til austurs. Í gildandi aðalskipulagi er landnotkun á svæðinu skilgreint sem skógræktar- og landgræðslusvæði austast og einnig sem landbúnaðarsvæði.

1.3 Minjar

Engar þekktar minjar eru á svæðinu eða aðliggjandi svæðum en fram kemur í gildandi aðalskipulagi að skráning minja sé ekki lokið fyrir allt sveitarfélagið. Eftirfarandi kemur fram í greinargerðinni:

„Sveitarfélagið mun í samráði við Minjastofnun Íslands vinna að skráningu fornleifa á skipulagstímabilinu. Skráning verður áfangaskipt og svæðum þar sem áform eru um mannvirkjagerð forgangsraðað frems, t.d. þar sem áform eru um uppyggingu miðstöðva og lykilstaða vegna ferðapjónustu.“

Skráning minja á svæðinu verður á unnin samhlíða gerð deiliskipulags. Ef áður ókunnar fornminjar koma í ljós skal tafarlaust haft samband við Minjastofnun Íslands skv. 24. gr. laga nr. 80/2012 um menningarminjar.

Breyttur uppráttur í mkv. 1:50.000

1.4 Veitur

Við gerð deiliskipulags á svæðinu skal horft sérstaklega til laga um uppyggingu og rekstur fráveita nr. 9/2009 í samstarfi við Heilbrigðiseftirlit Austurlands.

2. TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Við vinnum þessarar breytingar er horft til eftirfarandi áætlana:

2.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Í gildandi landsskipulagsstefnu 2015-2026 kemur eftirfarandi fram um skipulag ferðapjónustu í dreifbýli:

„Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði leitast við að greina séstöðu, styrkleika og staðaranda viðkomandi svæðis með tilliti til tækifæra í ferðapjónustu. Skipulagsávarðanir um ferðapjónustu taku mið af náttúruverndarsjónarmiðum og kortlagningu á auðlindum ferðapjónustunnar og miða jafnframt að því að ferðapjónustuuppygging nýtist jafnt ibúum á svæðinu og ferðamönnum.“

2.2 Aðalskipulag Sveitarfélagsins Hornafjarðar 2012-2030

Í gildandi aðalskipulagi sveitarfélagssins er stefnumarkmiðið eftirfarandi sem snúa að svæðum líkt og því sem hér er til umræðu:

„Stefna Sveitarfélagsins Hornafjarðar er að auka þátt ferðapjónustu í atvinnulífi og menningu í sveitarfélagini og að aðalskipulag stuðli að því.“

„Við uppyggingu á svæðum verslunar og þjónustu í sveitum skal taka mið af byggðarmynstri og landslagi, sbr. kafla 7.1, sem eru m.a.:“

- Að byggð falli að byggðarmynstri, sé i samhengi við staði þar sem hefur verið búseta, eða tengist bæjarhlöðum og myndi eftir atvikum samfelli með byggð sem þegar stendur, og sé víkjandi í landslagi.
- Að vandað sé til mannvirkja með tilliti til útilits, varanleika og viðhalds.“

Þá kemur fram, í kafla 7.1 að „stefna sveitarfélagsins Hornafjarðar er að auka þátt ferðapjónustu í atvinnulífi og menningu í sveitarfélagini og að aðalskipulag stuðli að því.“

2.3 Áfangastaðaáætlun DMP á Suðurlandi

Unnin hefur verið skýrslar; Áfangastaðaáætlun DMP á Suðurlandi, dags. í apríl 2018. Þetta er heildstæð áætlun fyrir ferðapjónustuna á Suðurlandi með tilliti til náttúru, menningarminja og samfélags. Þar sem m.a. er fjallað um framtíðarmöguleikar í ferðapjónustu á Suðurlandi. Þar kemur m.a. fram að ferðamönnum hefur fjölgáð fyrir vetrartímann og fjölbreyntu hefur aukist á svæðinu. Eitt af stefnumiðum og aðgerðaráætlun skýrslunarr fyrir svæðið er að halda áfram að byggja upp öfluga atvinnugrein sem er ein af grunnstöðum samfélagsins ásamt sjávarútvegi og landbúnaði.

3. BREYTING Á AÐALSKIPULAGI

3.1 Breyting á uppráttu

Breyting er gerð á skipulagsuppráttu Nes – Lón. Fært er inn á upprátt hringtákni fyrir landnotkunina verslun- og þjónusta, Vþ46.

3.2 Breyting í greinargerð

EKKI ER BÖRF Á AÐ BREYTA UMFLÖJLUN UM LANDBÚNAÐARLAND EÐA SKÓGRÆKTAR- OG LANDBÚNAÐARSVÆÐI. Í kafla 16.2 um verslun og þjónustu í Nesjahverfi og sveitunum, á blaðsíðu 40, er bætt við eftirfarandi línu við töflu 16.2:

Vþ nr.	Staður, starfsemi og umfang*
Vþ 46	Hellisholt. Ferðapjónusta. Uppbygging gisti- og veitingabjónustu heimil, skv. deiliskipulagi fyrir allt 60 gesti í húsum, eining starfsmannarstaða, þjónustuhús og tjaldsvæði. Núverandi vegtingengi við Suðurlandsveg verður nýtt áfram. Heildarstærð allt að 4 ha.

4. UMHVERFISSKÝRSA

Breytingin á aðalskipulagi felur ekki undir lög um umhverfismat áætlanu nr. 105/2006. Hér er gerð grein fyrir áhrifum breytingarinnar á umhverfið í samræmi við 12. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 gr. 4.4. í skipulagsreglugerð nr.90/2013.

4.1 Umhverfisáhrif

Óveruleg áhrif eru metin á umhverfipáettina jarðfræði og jarðmyndanir en svæðið hlýtur ekki sérstakar verndar skv. aðalskipulagi.

Áhrifin á gróður og dýralíf eru metin óveruleg. Á fyrirhuguð uppyggingsarsvæði er að mestu gróskumiklir áraurar vaxið alaskalúpnu og ekki svæði sem hlýtur sérstakar verndar.

Óveruleg áhrif eru metin á landnotkun. Ekki er verið að ganga á land sem er notað til ræktunar eða þykir vera úrvalsræktunarlund.

Áhrif á ásýnd og landslag er neikvæð þegar tekið er mið af númerandi stöðu þar sem nýjar bygginingar hafa ávallt einhver ásýnd svæða. Áhrifin eru hinsvegar að afmörkuð svæði og að einhverju leiti afturkraf þar sem um er að ræða minni bygginingar eins og lítill gistihið. Setja skal frekari skilmála um útlit byggginga við deiliskipulagsgerð og horfa til skilmála sem settir eru í kafla 7.1.1 í aðalskipulagi um uppyggingu ferðapjónustu í sveitum. Þar er t.d. lögð áhersla á að undirbúa þarf þessa mannvirkjagerð af kostgæfini og vanda hana – byggingarlag, efnisval og allar lausnir þannig að hún samsvari og sómi vel því umhverfi sem hún verður hluti af.

Áhrif á samfélag eru metin jákvæð þar sem stuðlað er að auknum atvinnutækifærum á svæðinu og aukið framboð á gistingu fyrir ferðamenn.

Áhrif á minjar eru talin óviss þar sem ekki hafa verið skráðar minjar á þessu svæði. Bent er að skv. gildandi aðalskipulagi segir um minjar: „Sveitarfélagið mun í samráði við Minjastofnun Íslands vinna að skráningu fornleifa á skipulagstímabilinu. Skráning verður áfangaskipt og svæðum þar sem áform eru um mannvirkjagerð forgangsraðað frems, t.d. þar sem áform eru um uppyggingu miðstöðva og lykilstaða vegna ferðapjónustu.“ Við deiliskipulagsgerð svæðisins skal skrá minjar.

Áhrif á heilsu og öryggi eru metin óveruleg. Rétt ofan við svæðið eru varnargarðar við Hólmsá. Möguleg flóðahætta tengist aðalega mögulegum eldsumbrotum í jöklum.

4.3 Niðurstaða

Breyting er talin vera óveruleg umhverfisleg áhrif. Ávallt eru staðbundin áhrif af bygginingum en bygginingar falla nokkuð inn í umhverfið, Hellisholt og þá varnargarðar sem nú þegar eru að svæðinu. Breytingin er talin stýja við stefnu í gildandi aðalskipulagi en þar kemur fram að stefna aðalskipulagsins er að ferðapjónusta í sveitum Hornafjarðar verði aukin til að skjóta stöðum undir atvinnulíff og menningu í sveitarfélagini. Einnig er verið að baða þjónustu við þann aukna fjölda ferðafolks sem kemur í sveitarfélagið.

5. MÁLSMEÐFERÐ OG UMSAGNARAÐILAR

5.1 Skipulags- og matslysingarstig

Skipulagslysing var tekin fyrir í skipulagsnefnd þann 03.10.2018 og var haldinn kynningarfundur vegna hennar 29.10.2018. Umsögn á lýsingarstigi barst frá Skipulagsstofnun, atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti og Vegagerðinni.

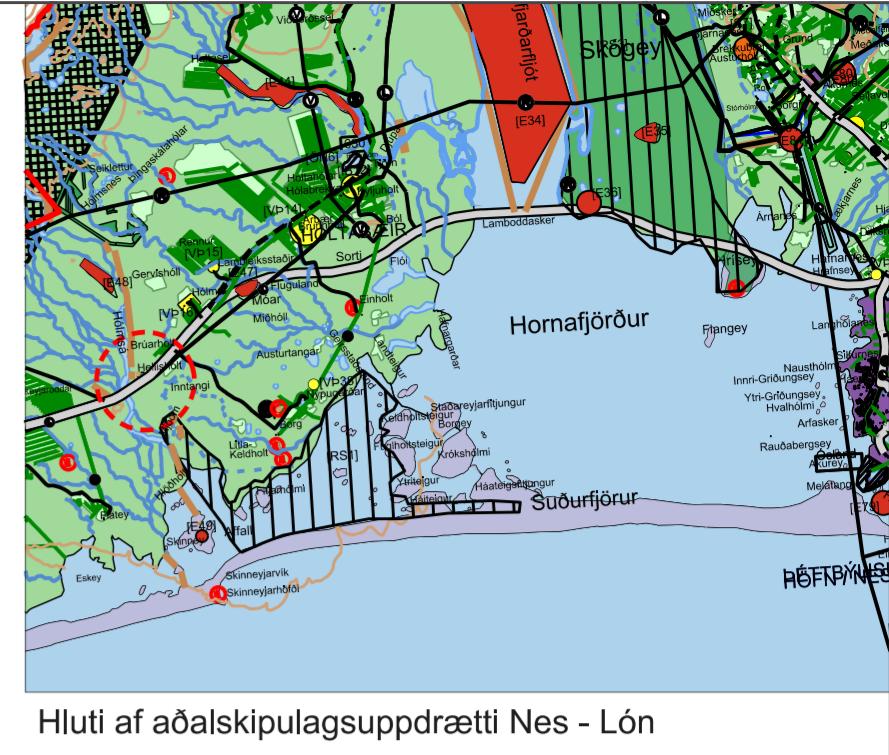
5.2 Umsagnaraðilar

Umsagnaraðilar við þessa breytingu eru;

- Umhverfistofnun
- Skipulagsstofnun
- Vegagerðin
- Minjastofnun Íslands
- Heilbrigðiseftirlit Austurlands
- Skógrækt ríkisins
- Landgræðsla ríkisins
- Veðurstofa Íslands
- Almannavarnir ríkisins
- Náttúrufraðistofnun Íslands
- Náttúrufraðistofa Suðausturlands

5.3 Samþykkt ráðuneytis

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið sendir bréf til sveitarfélagsins dagsatt 24. október 2018. Þar gerir ráðuneytið ekki athugasem við lýsinguna.

Hluti af aðalskipulagsuppráttu Nes - Lón

SKÝRINGAR

●	Verslun og þjónusta [Vþ]
●	Efnistöku og efnisolusunsvæði [E]
●	Landbúnaðarsvæði [L]
●	Skógræktar og landgræðslusvæði [SL]
●	Óbyggð svæði [ÓB]
●	Ván, ár og sjór [V]
●	Skurðir
●	Varmargarðar (brún)
●	Tún
—	Fjarskipti
—	Rafveita
—	Ljósleiðari
- - -	Hitaveita
●	Búsetuminar-hverfisvernd staðir og mlinar, valdir af fornleifalistu